

Az Építőmérnöki Kar Habilitációs Bizottsága és Doktori Tanácsának követelményrendszere a habilitálás szakmai feltételeiről és értékelési elveiről

2014. szeptember

1. BEVEZETÉS

A doktori fokozat (PhD, illetve DLA) megszerzése óta végzett tudományos, alkotó tevékenység elbírálásánál az Építőmérnöki Kar Habilitációs Bizottsága és Doktori Tanácsa (HBDT) a habilitációs eljárás megindításához a következő feltételeket állítja.

Az eredmények tézisekben történő összefoglalása a D. H. Sz. 25. § 2. bek. előírása szerint. Tudományos jellegű habilitáció esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 10) publikációira épülnek. A válogatott munkák eredményeit egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni. Az új megállapításokat tételesen, a tudományos téziseknél megszokott formában kell rögzíteni, a válogatott publikációkat tézispontokhoz rendelve.

Műszaki alkotással történő pályázat esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 5) publikációira és a tézisekhez kapcsolódó válogatott (legfeljebb 5) műszaki alkotására épülnek. A válogatott munkák eredményeit egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni. Az új megállapításokat tételesen, a tudományos téziseknél megszokott formában kell rögzíteni, a válogatott publikációkat és alkotásokat tézispontokhoz rendelve.

Az *alkotáson* általában egy építményt (létesítményt, eljárást) kell érteni, amelynek kialakítását a pályázó határozza meg, azaz ő tervezte. Az alkotást a pályázatban a leírása, tervei és esetleg fényképei jelenítik meg. Pályázni lehet az átlagostól eltérő funkciót kielégítő, vagy az általánosságban alkalmazott műszaki megoldásoktól eltérő megoldást alkalmazó építménnyel (létesítménnyel, eljárással), amely az építőmérnöki tevékenység körébe tartozik. A megoldás újszerűségét bizonyítja, ha szabadalmi oltalom védi; vagy az alkotásban megvalósult tudományos eredményről minimum egy lektorált folyóiratcikkben számolt be és arra legalább egy hivatkozást is kapott.

A tézispontokhoz kapcsolt publikációkkal szemben támasztott elvárások:

- legalább 4 (alkotással pályázóknál 2) külföldön megjelent lektorált folyóiratcikk legyen,
- melyek közül legalább 1 impakt faktoros folyóiratban jelenjen meg.

2. MINIMUMKÖVETELMÉNYEK

A jelöltnek 2016. április 30-ig a következő három (2.1. és 2.2., valamint a jelen szabályzat I. Mellékletében csatolt korábbi követelményrendszer) habilitációs minimumkövetelmény közül kell választania egyet. 2016. május 1-től pedig csak a 2.1. és a 2.2. követelményrendszer közül választhat.

2.1. Követelményrendszer

2.1.1. A publikációs/alkotó tevékenységre vonatkozó minimálkövetelmények alapja a pályázó, illetve a HBDT által megjelölt MTA tudományos osztály MTA doktori

eljárására vonatkozó mindenkori követelményrendszere, de az ott szereplő határszámok helyett legalább azok 50%-át kell teljesítenie.

Az Építőmérnöki Kar HBDT-nek működéséhez tartozó témák az MTA két tudományos osztályához (a VI., Műszaki Tudományok és a X., Földtudományok Osztályához) kapcsolódnak. Az MTA említett két osztályán a következő tudományterületeken dolgozó kérelmezők nyújthatnak be habilitációs kérelmet a kari HBDT-hez:

- a.) a VI., Műszaki Tudományok Osztálya vonatkozásában
 - Anyagtudomány és technológia,
 - Áramlás- és hőtechnika,
 - Építészet,
 - Közlekedés,
 - Szilárd testek mechanikája, és
 - Vízgazdálkodás;
- b.) a X., Földtudományok Osztálya vonatkozásában
 - Ásvány- és Kőzettan, Geokémia, Földtan és Geofizika,
 - Bányászat, Geodézia és Geoinformatika.

Ha a kérelmező az MTA köztestületének tagja, akkor a habilitációs kérelmében meg kell jelölnie, hogy szakmai-tudományos működése az MTA melyik tudományterületéhez tartozik. Ha a kérelmező nem tagja az MTA köztestületének, akkor a kérelmező tehet javaslatot a tudományterületekre, de a HBDT dönt a tudományterület szerinti besorolásról.

2.1.2. Az oktatási követelmény minimuma

- legalább 8 szemeszter felsőoktatási, a tanrendben szereplő és megtartott oktatási tevékenység (előadás, gyakorlati foglalkozás), továbbá
- minimum 1 végzett PhD vagy DLA hallgató, és
- minimum 1 egyetemi tankönyv vagy jegyzet¹.

2.1.3. A szakmai közéleti tevékenységre vonatkozó követelmények

- Hazai/nemzetközi szakmai szervezetekben, testületekben tagság, vagy hazai/nemzetközi folyóiratok szerkesztőbizottsági tagság, vagy tudományos pályázatot szervezők bírálói feladatainak betöltése.
- Tudományos minősítési eljárásokban betöltött opponensi vagy bizottsági tagsági feladatok teljesítése.

A habilitációs folyamat megindításának feltétele a 2.1.1. vagy a 2.1.2. területek legalább egyikében az előírt minimumot minőségben és/vagy mennyiségben érdemben meghaladó teljesítményt mutasson fel a jelölt.

2.2. Követelményrendszer

¹Ha a kiadványnak (lehet csupán elektronikusan megjelent is) nincs ISBN száma, akkor a Kar Tudományos és Oktatási Bizottságától kell igazolást mellékelnie arról, hogy a kiadványt az oktatásban használják. Több szerzős kiadványnál a szerzőségi arányt figyelembe kell venni, de az 1 pontnak megfelelő követelmény részpontokkal is teljesíthető.

Ennek alapja a nemzetközi mezőnyben legmagasabbra értékelt (a SCIMAGO adatbázis Q1 és Q2 minősítésével ellátott) szakfolyóiratokban megjelent jelentős számú publikáció.

2.2.1. A minőségi publikációk számára (N_Q) az MTA VI. és X. osztályainak az MTA doktori eljárására vonatkozó mindenkor minimumkövetelményeit veszi alapul a HBDT:

a.) a műszaki tudományok (VI. osztály) tématerületein:

A jelölt IF-os cikkeinek darabszámára előírt minimális szám (ez a tudományterülettől függő Q_{\min} 50%-a).

b.) a földtudományok (X. osztály) tématerületein:

A jelölt SCI és Scopus-ban referált folyóiratban megjelent tudományos közleményeinek darabszámára előírt minimális szám.

Minőséginek akkor tekinthető a publikáció, ha olyan szakmai-tudományos folyóiratban jelent meg, amelyik legalább egy évben Q1 vagy Q2 minősítést kapott. Tájékoztatásul megjegyezzük, hogy 2014-ben a szóban lévő MTA osztályoknál az elérendő minimális számok a következők:

a.) a VI. osztály tématerületein:

- "A" kategória ($N_Q=5$)

- Áramlás- és hőtechnika,

- Építészet,

- Közlekedés,

- Vizgazdálkodás;

- "B" kategória ($N_Q=6$)

- Anyagtudomány és technológia,

- Szilárd testek mechanikája.

b.) a X. osztály tématerületein:

- Ásvány- és Kőzettan, Geokémia, Földtan és Geofizika ($N_Q=6$),

- Bányászat, Geodézia és Geoinformatika ($N_Q=4$).

2.2.2. Az oktatási követelmény minimuma

- legalább 2 TDK/BSc/MSc/PhD hallgató eredményesen befejezett dolgozat/záródolgozat/diploma/doktoranduszi munkájának témavezetése,

- minimum 1 végzett PhD vagy DLA hallgató. Ez alól az EHBDT adhat felmentést.

2.2.3. A szakmai közéleti tevékenységre vonatkozó követelmények

- Hazai/nemzetközi szakmai szervezetekben, testületekben tagság, vagy hazai/nemzetközi folyóiratok szerkesztőbizottsági tagság, vagy tudományos pályáztató szervezetek bírálói feladatainak betöltése; vagy

- tudományos minősítési eljárásokban betöltött opponensi vagy bizottsági tagsági feladatok teljesítése.

A habilitációs folyamat megindításának feltétele a 2.2.1. vagy a 2.2.2. területek legalább egyikében az előírt minimumot minőségben és/vagy mennyiségben érdemben meghaladó teljesítményt mutasson fel a jelölt.

3. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A habilitációs követelményeket az Építőmérnöki Kar Habilitációs Bizottsága és Doktori Tanácsa (HBDT) 2014. szeptember 17-én fogadta el, az Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács (EHBDT) 2014. szeptember 25-én hagyta jóvá.

A jelölt kérésére 2016. április 30-ig a habilitációs minimumkövetelmények teljesítettségét a HBDT által 2008. március 20-án elfogadott és az EHBDT által 2008. március 27-én jóváhagyott, majd 2014. szeptember 25-én módosított követelményrendszerben foglaltak (I. Melléklet) alapján vizsgálja.

A Szabályzat 2014. szeptember 25-én lép érvénybe.

.....
/Dr. Mihály György/
az Egyetemi Habilitációs Bizottság
és Doktori Tanács elnöke

.....
/Dr. Ádám József/
az Építőmérnöki Kar Habilitációs
Bizottság és Doktori Tanács elnöke

I. Melléklet: a HBDT korábbi habilitációs minimumkövetelmény-rendszere

1. Az életpálya során kifejtett tudományos, alkotó tevékenység elbírálásánál az eljárás megindításának minimum-feltétele:

- a) Tudományos tevékenység esetén
 - Az előírt minimális össz-pontszám²: **80**.
 - Az összes publikációk típusára a következő két követelmény valamelyikét is teljesíteni kell:
 - Legalább **6** publikációja külföldön megjelent idegen nyelvű cikk.
 - Legalább **12** publikációja idegen nyelvű cikk.
 - Legalább 16 független hivatkozása³ van, és ezek közül legalább 4 külföldi szerzőtől.
- b) alkotással pályázók esetén
 - Az előírt minimális össz-pontszám²: **40**.
 - Az összes publikációk típusára a következő két követelmény valamelyikét is teljesíteni kell:
 - Legalább **3** publikációja külföldön megjelent idegen nyelvű cikk.
 - Legalább **6** publikációja idegen nyelvű cikk.
 - Legalább **8** független hivatkozása³ van, és ezek közül legalább **2** külföldi szerzőtől.

Általános elvárás legalább 2 eredményesen zárult tudományos/műszaki pályázatban való részvétel, ebből legalább 1-ben témavezetőként⁴.

² A publikációk pontozása e követelményrendszer végén található.

³ Független hivatkozás: nyomtatott vagy elektronikus szakfolyóiratban, konferencia kiadványban, illetve könyvben megjelent olyan hivatkozás, amelyben a hivatkozó és a hivatkozott mű egyetlen szerzője sem közös.

⁴ Meg kell adni a projekt azonosító kódját, témáját (rövid címét), a pályázó szerepét a projektben.

2. Az életpálya során kifejtett oktatói és előadói működés teljesítménymutatóit illetően a habilitációs eljárás indításának minimum-feltételei:

- Legalább 8 szemeszter felsőoktatási, a tanrendben szereplő és megtartott oktatási tevékenység (előadás, gyakorlati foglalkozás), továbbá
- legalább 2 TDK/BSc/MSc/PhD hallgató eredményesen befejezett dolgozat/zárodolgozat/diploma/doktoranduszi munkájának témavezetése, vagy a szakmailag illetékes doktori iskola keretében oktatás⁵, továbbá
- az életpálya során írt legalább egy egyetemi tankönyv vagy jegyzet vagy ezek hiányában egy később meghirdetendő tantárgy programjának és jegyzete egy fejezetének részletes kidolgozása.

3. A hazai és nemzetközi szakmai és az egyetemi közéletben való részvétel minimum követelményei:

- Hazai/nemzetközi szakmai szervezetekben, testületekben tagság, vagy hazai/nemzetközi folyóiratok szerkesztőbizottsági tagság, vagy tudományos pályázató szervezetek bírálói feladatainak betöltése.
- Tudományos minősítési eljárásokban betöltött opponensi vagy bizottsági tagsági feladatok teljesítése.

A publikációk pontozása

A (szakterülettel kapcsolatos) egyes publikációkra adandó pontszámok a következők:

Könyv	8
Könyvrész, könyvfejezet	6
Gyűjteményes kötetben ⁶ cikk	1
Nyomtatott (vagy elektronikus ⁷ formában közzétett) egyetemi jegyzet	3
Folyóiratcikkek	
Lektorált (lehet csak elektronikusan megjelenő is)	
Külföldön megjelent idegen nyelvű	6
Magyarországon megjelent idegen nyelvű	4
Magyar nyelvű	2
Nem lektorált	
Külföldön megjelent idegen nyelvű	3
Magyarországon megjelent idegen nyelvű	2
Magyar nyelvű	1
Nemzetközi részvételű konferencia kiadványában megjelent idegen nyelvű előadás	
Lektorált	4
Nem lektorált	3
Helyi részvételű rendezvény kiadványában megjelent idegen nyelvű előadás	2
Magyar nyelvű, kiadványban megjelent konferencia-előadás	1
Külföldi szabadalom	2

⁵ D. H. Sz. 4.§ (2) a

⁶ A kötetnek legyen ISBN vagy ISSN száma.

⁷ Elektronikus jegyzetre csak akkor adható pont, ha a jelölt csatolja a Kar Tudományos és Oktatási Bizottságának a támogató nyilatkozatát.

Magyar szabadalom	1
Recenzió (más szerző művének kinyomtatott értékelése)	1

A *belföldi társszerzők* külön levélben nyilatkozhatnak a közös cikkekre vonatkozóan arról, hogy az egyes publikációk hány %-a tekinthető saját munkájuknak. A jelölt szempontjából az egyes pontszámok a rá eső aránnyal szorzandók. Ha a társszerzők bármilyen okból nem nyilatkoznak, akkor a megfelelő pontszámok a szerzők számával osztandók.

Korábbi nyilatkozatnak *ellentmondó társszerzői nyilatkozat* esetén, amikor ez kiderül, a doktori tanács köteles vizsgálatot indítani, és erről a BME Habilitációs Bizottságát és Doktori Tanácsát tájékoztatni.